

Verslag leesclub Vrouwen van Nu: 16 september 2013, ten huize van Joke

Het boek: **Tonio**, schrijver **A.F.Th. van der Heijden**

Aanwezig: Greet, Marijke, Ria, Joke, Leny, Conny, An, Erica, Gerda

Afwezig: Nan

Wat vonden we ervan?

Greet: Met gemengde gevoelens maar toch gelezen; zij staat er natuurlijk niet helemaal objectief tegenover, het roept veel herinneringen op, de schrijver gaat er duidelijk anders mee om.

Marijke: Indrukwekkend boek, zij is verbaasd over de tegenstellingen en vindt het knap om het zo te doen, het voelt af en toe voyeuristisch.

Ria: Niet gelezen, alleen hier en daar een stukje.

Joke: Heel erg geëmotioneerd in één week gelezen, deprimerend. Het is echt een monument, een bijzonder boek, veel herhaling.

Leny: Geeft een goed beeld van machteloos verdriet, moeilijk om op te houden.

Conny: Na het eerste hoofdstuk eigenlijk geen zin om verder te lezen, het is erg dik, maar goed te lezen, mooi boek.

An: Mooi geschreven, te langdradig, de laatste 150 blz. niet meer gelezen, ze werd er naar van.

Erica: In verband met vakantie direkt begonnen met lezen en gekomen tot blz. 375, wel langdradig.

Gerda: Hartverscheurend boek, dat goed in elkaar zit.

Nan: (per briefje) Goed leesbaar. Wel eentonig, steeds weer terug naar zijn jeugd en dan een sprong naar zijn einde, te vaak die sprong. Wel levensecht, tot in de kleinste puntjes. Je proeft hun grote verdriet.

De schrijver

A.F.Th. van der Heijden is geboren in Geldrop op 15 oktober 1951. Na de H.B.S. in Eindhoven gaat hij in 1969 studeren aan de Universiteit van Nijmegen, aanvankelijk Psychologie, later Filosofie. Hij begon te schrijven onder het pseudoniem Patrizio Canaponi en later onder zijn initialen A.F.Th. Samen met zijn vrouw Mirjam woonde hij even in Loenen, later in Amsterdam. Zijn romancycclus "De tandeloze tijd" was aanvankelijk bedoeld als trilogie maar is in de loop van 13 jaren uitgegroeid tot 7 banden, waarvan "Vallende ouders" en "Advocaat van de Hanen" de bekendste zijn. Hiernaast is hij ook nog bezig aan een volgende romancycclus "Homo duplex" waarvan "Movo tapes" de proloog is. Het schrijven aan dit werk werd wreed verstoord door het dodelijk ongeluk van Tonio dat leidde tot de gelijknamige roman. Eerdere requiumbundels zijn "Sandwich" over de dood van twee jeugdvrienden en "Asbestemming" over de dood van zijn vader.

De structuur

Het boek is een compositie van momentopnamen, geschreven in verleden en tegenwoordige tijd. Het is breedvoerig en makkelijk te lezen. Het begint met een proloog, eindigt met een epiloog en daartussen deel 1, bestaande uit 6 hoofdstukken, dan een intermezzo, en daarna deel 2 met 7 hoofdstukken; dus 5 gedeelten net als bij een klassieke tragedie. Een tragedie is het zeker. Het begint met een kreet waarbij hij een link legt naar Orpheus en Ivanhoe. Zo zijn er meer associaties te vinden, bijvoorbeeld de link naar Robin van Persie als jongetje en op het eind als voetbalster en de auto, de Suzuki. De personages worden heel verschillend beschreven: Tonio als een sympatiek en diplomatiek jongetje en als jongeman. Mirjam die eigenlijk niet zo uit de verf komt en de schrijver zelf die met een schuldgevoel zit. Knap is de spanningsboog die er zit in de zoektocht naar het meisje Jenny en de tocht van Adri en Mirjam naar de plek des onheils temidden van de uitzinnige voetbalsupporters.

Thematiek

Rouw en de reconstructie van het leven van zijn zoon, schuldgevoel.

Prijzen

1979 Anton Wachterprijs voor *Een gondel in de Herengracht*

1986 Multatuliprijs en F. Bordewijkprijs voor *De gevarendriehoek*

1997 Generale Bank Literatuurprijs voor *Onder het plaveisel het moeras*

1997 De Gouden Uil Literatuurprijs voor *Het Hof van Barmhartigheid* en *Onder het plaveisel het moeras*

2003 Schrijversprijs der Brabantse Letteren voor het gehele oeuvre

2007 AKO Literatuurprijs voor *Het Schervengericht*

2008 Tzumprijs voor de beste literaire zin uit *Mim*

2009 De Inktaap de literaire jongerenprijs van het Nederlandse taalgebied voor *Het Schervengericht*

2011 Constantijn Huygensprijs voor zijn gehele oeuvre

2012 Libris Literatuurprijs en NS Publieksprijs voor *Tonio*

2013 P.C. Hooftprijs voor zijn gehele oeuvre

Op 15 oktober van dit jaar verscheen het boek *Verloren mensen* geschreven door Mirjam Rotenstreich, de vrouw van Van der Heijden. Ze schreef dit boek tijdens haar rouwperiode om de dood van haar zoon. Het schrijven (op de kamer van Tonio) vormde een baken in de donkere tijd.

(Gerda Boone)